

УДК 657.24

Реслер М. В.,
m.resler@mail.msu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-3787-9472,
д.е.н., проф., декан факультету економіки, управління та інженерії, Мукачівський державний університет, м. Мукачево

ОСОБЛИВОСТІ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ІЗ ПРОКАТУ МАЙНА

Анотація. Автоматизація бізнесу вкрай необхідна, адже суттєво підвищує ефективність всіх робочих процесів та надає можливості делегування адміністративних процесів програмному забезпеченню. Автоматизовані програми дозволять: спростити та пришвидшити керування продажами; облік складу; управління рекламною діяльністю; аналіз даних та формування звітів по різних напрямках діяльності компанії та управління взаємовідносинами з клієнтами. Стаття присвячена тематиці автоматизації обліку прокатного бізнесу. Метою статті є аналіз існуючих форм і методів автоматизації для бізнесу, визначення переваг та розкриття особливостей прокатного бізнесу з врахуванням обліку доходів та витрат. Зазвичай прокатний бізнес, що охоплює такі сектори, як оренда обладнання, лізинг майна та оренда транспортних засобів, має унікальні потреби в обліку через циклічний характер оренди, управління запасами та різноманітну взаємодію з клієнтами. Досліджено автоматизовані системи обліку та визначено три основні стадії, що характеризують основні етапи для створення спеціалізованих комп'ютерних програм. Проаналізовано програмне забезпечення, яке пропонується для ведення обліку в прокатному бізнесі та яке забезпечує відображення всіх доходів та витрат. Автоматизація бухгалтерського обліку прокатного бізнесу пропонує численні переваги, зокрема підвищену ефективність, покращене управління грошовими потоками, комплексний підхід до визначення доходів та витрат, покращений досвід роботи з клієнтами, масштабованість і прийняття рішень на основі даних. Сформовано комплексний підхід до автоматизації бухгалтерського обліку та обліку доходів і витрат прокатної діяльності. Використовуючи передові технології, орендні компанії можуть оптимізувати свою діяльність, зменшити витрати та підвищити прибутковість.

Ключові слова: автоматизація обліку, прокат, бізнес, активи, майно, витрати, доходи.

Resler M. V.,
m.resler@mail.msu.edu.ua, ORCID ID: 0000-0002-3787-9472,
Doctor of Economics, Professor, Dean of the Faculty of Economics, Management and Engineering,
Mukachevo State University, Mukachevo

FEATURES OF AUTOMATION OF THE ACCOUNTING OF PROPERTY RENTAL ENTERPRISES ACTIVITIES

Abstract. Business automation is extremely necessary, because it significantly increases the efficiency of all work processes and provides opportunities to delegate administrative processes to software. Automated programs will allow: to simplify and speed up sales management; warehouse accounting; management of advertising activities; data analysis and reporting on various areas of the company's activities and managing relationships with clients. The article is devoted to the automation of rental business accounting. The purpose of the article is to analyze the existing forms and methods of automation for business, determine the advantages and reveal the peculiarities of the rental business, taking into account the accounting of income and expenses. Typically, the rental business, which encompasses sectors such as equipment rental, property leasing and vehicle rental, has unique accounting needs due to the cyclical nature of rentals, inventory management and diverse customer interactions. Automated accounting systems were studied and three main stages were identified, which characterize the main stages for creating specialized computer software. The software that is offered for keeping records in the rental business and that provides a display of all income and expenses has been analyzed. Automating accounting for rental businesses offers numerous benefits, including increased efficiency, improved cash flow management, a comprehensive approach to revenue and expense determination, improved customer experience, scalability and data-driven decision-making. A comprehensive approach to the automation of accounting and accounting of income and expenses of rental activities has been developed. By using advanced technology, rental companies can optimize their operations, reduce costs and increase profitability.

Keywords: accounting automation, rental, business, assets, property, expenses, income.

JEL Classification: M41

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-77-04>

Постановка проблеми. Запровадження та використання комп'ютерних технологій були і залишаються базовими проблемами в організації бухгалтерського обліку. Автоматизація бізнесу вкрай необхідна, адже суттєво підвищує ефективність всіх робочих процесів та надає можливості делегування адміністративних процесів програмному забезпеченню. Автоматизовані програми дозволяють: спростити та пришвидшити керування продажами; облік складу; управління рекламною діяльністю; аналіз даних та формування звітів по різних напрямкам діяльності компанії та управління взаємовідносинами з клієнтами.

Це ще не повний перелік того, які завдання вирішує автоматизація та які можливості вона надає керівнику. Автоматизація прокатного бізнесу передбачає використання технологій для оптимізації різних процесів, підвищення ефективності, зниження витрат та покращення досвіду клієнтів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам застосування автоматизованих технологій у бухгалтерському обліку присвятили роботи О. П. Кундря-Висоцька, О. В. Москаленко, О. М. Сулима, О. П. Плавкова, С. А. Гаркуша, Н. А. Букало та ін. Аналіз останньої літератури та періодичних матеріалів дав змогу зробити висновки, що питання впровадження та використання сучасних автоматизованих систем та технологій у бухгалтерському обліку завжди актуальні та потребують досліджень. Питання бухгалтерського обліку прокату майна у своїх працях вивчали такі українські науковці, як Бучко Н. В., Грищенко О. В., Диха М. В., Кукса В. М., Куценко Н. В., Куцик П. О., Полозова В. М. та інші. Об'єктами їхніх досліджень були питання сутності та класифікації предметів прокату як об'єктів бухгалтерського обліку та контролю, документального оформлення послуг з прокату, обліку доходів від прокату майна, організації відповідних елементів облікової політики тощо. Однак чимало аспектів бухгалтерської методики обліку цього виду діяльності залишаються неоднозначними та імперативно невизначеними, що і обумовлює невирішену частину загальної проблематики автоматизованої системи з прокату майна.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз існуючих форм і методів автоматизації для бізнесу, визначення переваг та розкриття особливостей прокатного бізнесу з врахуванням обліку доходів та витрат.

Виклад основного матеріалу дослідження. У вітчизняній літературі традиційно виділяли дві

послідовні стадії автоматизації обліку: механізацію облікових робіт на окремих ділянках обліку за допомогою обчислювальних пристроїв та комплексну автоматизацію бухгалтерського обліку в умовах автоматизованої системи управління підприємством (АСУП). Здебільшого вітчизняний ринок сьогодні пропонує програмні продукти для малого, середнього і великого бізнесу. Втім, якщо програмний продукт для малого бізнесу вирішує переважно облікові завдання й автоматизує бухгалтерський облік, то для середніх і великих підприємств програмний продукт має передбачити забезпечення процесу управління підприємством, чіткий розподіл функцій та обов'язків, а також контроль і консолідацію інформації, орієнтацію на паралельну роботу великої кількості працівників [1].

Вважаємо, що доцільність вибору можливих шляхів здійснення автоматизації залежить від конкретних умов, зокрема від ступеня внутрішньої підготовки підприємства до впровадження нових методів роботи та його фінансових можливостей.

Н. А. Букало вказує, що внаслідок широкомасштабного розвитку засобів інформаційних технологій, змін законодавства гостро постають проблеми підготовки спеціалістів з обліку і оподаткування, здійснення фінансових витрат для придбання сучасного, нового програмного забезпечення, придбання ноутбуків та витрати на підвищення кваліфікації облікових працівників [2, с. 58]. О. П. Плавкова, С. А. Гаркуша стверджують, що "сучасні найбільш відомі програми для автоматизації фінансового обліку (BAS Бухгалтерія) мають переважно затверджений набір компонентів та частин (контрагенти, довідники, каса, банк, звітність" [3].

Вибір автоматизованої системи бухгалтерського обліку включає три основних стадії: вивчення проблеми, проектування та впровадження системи. На нашу думку, стадії вибору автоматизованої системи мають бути розбиті на низку етапів і до реалізації кожного з них мають залучатися відповідного профілю спеціалісти (рис. 1).

Методика первісного визнання й оцінювання об'єктів необоротних активів детально прописана у відповідних стандартах бухгалтерського обліку та фінансової звітності [10-17]. Тому облік операцій із нематеріальними активами має певні особливості. Вони реалізуються на основі відповідної облікової інформації та за допомогою численних облікових механізмів. Автоматизація відповідних облікових ділянок дасть змогу автоматизувати відповідні операції [1].

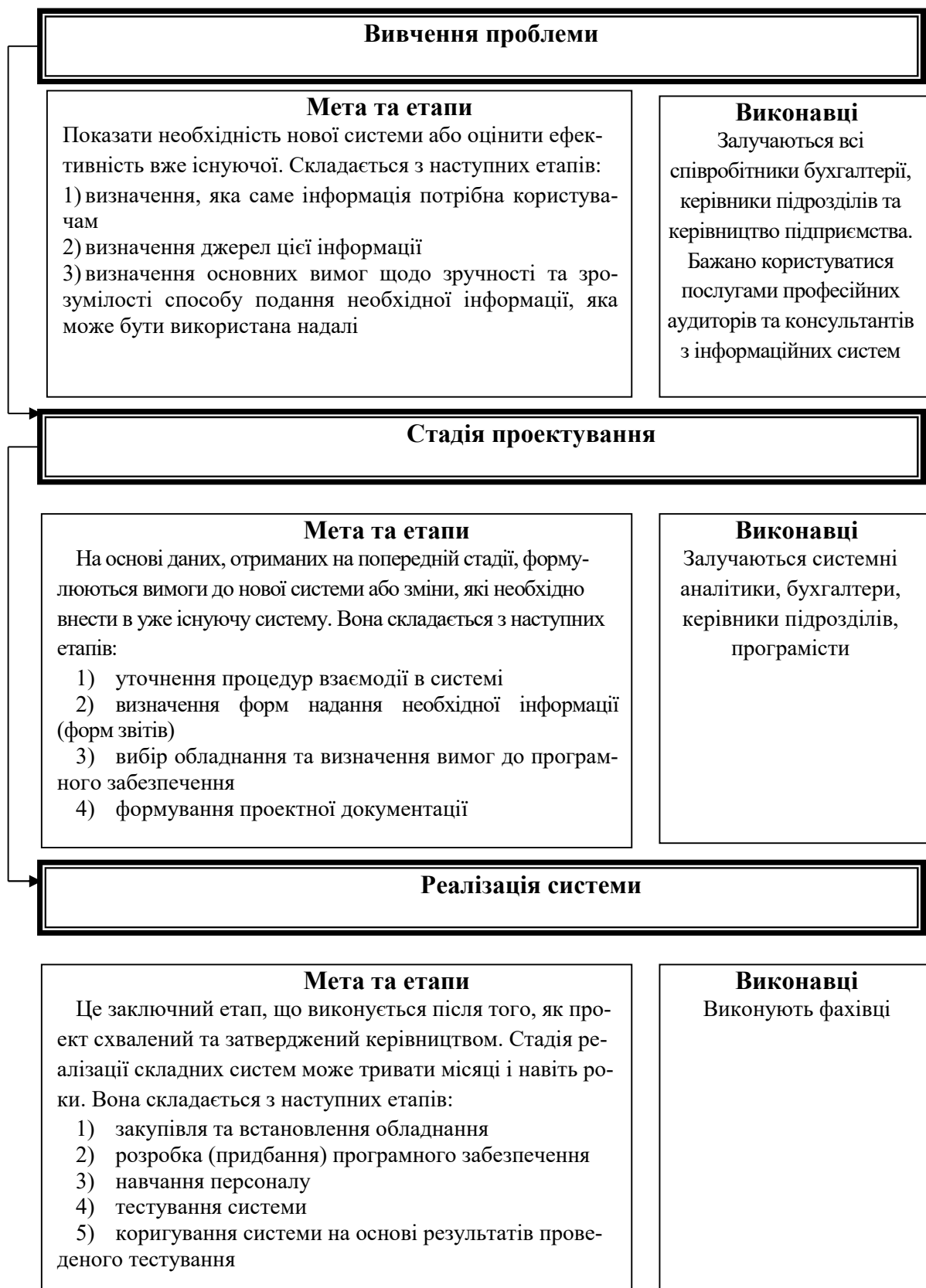

Рис. 1. Характеристика основних стадій створення автоматизованої системи бухгалтерського обліку

Комп'ютерні програми для обліку оренди (прокату) майна

№ з/п	Назва програми	Переваги	Недоліки
1	Rent Manager	Добре для початківців Автоматична звірка банків Різноманітні інтеграції сторонніх розробників	Мінімальні витрати \$200 на місяць Вища вартість для більш розширених функцій Дорожче, ніж програмне забезпечення конкурентів
2	Stessa	Безкоштовний рівень із основними функціями для будь-якої кількості властивостей Функції перевірки орендарів Автоматичне нагадування про стягнення орендної плати та оновлення платежів	Жодних прискорених орендних платежів на безкоштовному рівні Повна історія діаграм лише на платному рівні Немає функцій зв'язку з орендарями чи запитів на обслуговування
3	TenantCloud	Підтримка онлайн-оплати оренди Дозволяє орендарям здійснювати автоматичні та часткові платежі Можливість розділити договір оренди з кількома орендарями	Мінімальні функції відстеження та звітування на безкоштовному рівні Немає платежів АСН або відстеження орендної плати, якщо нема оновлення Користуватися мобільними додатками непросто
4	AppFolio	Інтуїтивно зрозумілий онлайн-портал для орендарів Розширений мобільний додаток для управління нерухомістю зі звітністю в реальному часі Інтегроване управління робочими замовленнями	Відсутність параметрів налаштування або інтеграції Дорого в порівнянні з іншим програмним забезпеченням Мінімум 50 одиниць і мінімальні витрати 280 доларів США на місяць
5	<i>Buildium</i>	Основні функції бухгалтерського обліку включені в усі рівні Створено для підприємств, які розширюються Підтримка платежів кредитною картою та АСН	Одне з найдорожчих рішень управління нерухомістю Розширені функції, заблоковані за вищими рівнями Додаткова плата за вступ на рівні Growth і Premium
6	<i>Landlord Studio</i>	Простий і легкий у використанні навіть для новачків Безкоштовний рівень пропонує відстеження трьох властивостей Інтуїтивно зрозумілий користувальницький інтерфейс	Відсутність розширеної функції управління активами Обмежене використання для тих, хто розширює свій портфель Немає функції синдикації списку
7	<i>Hemlane</i>	Розширені функції скринінгу для орендарів Надійні функції відстеження фінансів Інтегроване управління робочими замовленнями	28 доларів США на місяць - базова плата для всіх планів Розширені функції пропонуються лише на вищих рівнях Вартість перевірки орендаря оплачує орендар
8	<i>Rentmoji</i>	Розроблено для простоти використання, особливо для початківців Об'єднання лістингів на ринку в один клік Безпаперове управління	Відсутність публічної інформації про ціни Немає ясності щодо вартості розширених функцій Налаштування може заплутати
9	<i>SimplifyEm</i>	Необмежене зберігання документів Формування податкової звітності Підтримка в США	Обмежені можливості налаштування Немає банківських звітів про звірку Дорожче, ніж деякі інші рішення управління

Бухгалтерське програмне забезпечення є важливим для орендної нерухомості, оскільки воно надає професійні функції бухгалтерського обліку, які забезпечують точне відстеження всіх доходів і витрат на підприємстві. Налагоджена автоматизована робота та своєчасне ведення обліку доходів та витрат збільшує конкурентні переваги та запобігає викривленню інформації. Сьогодні ринок програмних розробників пропонує автоматизовані програми, які ведуть від первинного обліку до створення фінансових та податкових звітів (табл. 1).

На нашу думку, програмний продукт, створений на конкретному підприємстві його власними програмістами, не може бути ідеальним, адже він розроблявся на одному підприємстві та не пройшов випробування і тестування на декількох підприємствах. Створенням на замовлення програмних продуктів теж притаманний такий недолік, хоча ними займається команда досвідчених програмістів, адже саме внаслідок універсальності такі бухгалтерські програми не можуть забезпечити ефективну комп'ютеризацію облікових функцій. Вважаємо, що оптимальним є підхід, за якого підприємство купує готовий програмний продукт та замовляє весь комплекс послуг із його налагодження. Крім того, обираючи для підприємства бухгалтерські програмні продукти, необхідно дотримуватися вимог різних категорій користувачів: керівництва підприємства, бухгалтерів, спеціалістів із інформаційних систем.

На нашу думку, найраціональнішим є комплексний підхід до автоматизації бухгалтерського обліку загалом та обліку доходів і витрат прокатної діяльності зокрема:

- **Онлайн-бронювання.** Автоматизовані системи бронювання дозволяють клієнтам бронювати орендовані речі онлайн через зручний інтерфейс, доступний 24/7; доступність у реальному часі, відображає актуальну інформацію про наявність, щоб запобігти подвійним бронюванням і підвищити задоволеність клієнтів.

- **Управління запасами.** Відстеження та моніторинг використання RFID-мітки, штрих-коди та пристрої Інтернету речей, щоб відстежувати місцезнаходження та статус орендованих речей у режимі реального часу та автоматичні сповіщення, які повідомляють персонал про потреби в технічному обслуговуванні, прострочені повернення або низькі рівні запасів.

- **Управління взаємовідносинами з клієнтами (CRM).** Автоматичний зв'язок надсилає персоналізовані електронні листи або повідомлення клієнтам для підтвердження бронювання, нагадувань і рекламних пропозицій та керування даними клієнтів, які зберігаються та аналізуються, щоб надавати кращі послуги та цільовий маркетинг.

- **Рахунки та платежі.** Системи онлайн-платежів та автоматичне виставлення рахунків.

- **Технічне обслуговування та ремонт.** Заплановане технічне обслуговування автоматизує планування регулярного технічного обслуговування, щоб гарантувати, що орендовані речі знаходяться в хорошому стані, та відстеження ремонту.

- **Звітність і аналітика.** Звіти про ефективність щодо використання предметів оренди, дохід, поведінку клієнтів та інші ключові показники, статистика на основі даних для виявлення тенденцій, оптимізації стратегій ціноутворення та підвищення ефективності роботи.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Автоматизація обліку доходів і витрат у прокатному бізнесі може принести численні переваги, покращуючи ефективність, точність і загальне управління фінансами. Це зменшить потребу в ручному введенні даних і повторюваних завданнях, звільняючи час для більш стратегічної діяльності та інтегровані програмні рішення оптимізують такі процеси, як виставлення рахунків, відстеження платежів і реєстрація витрат.

Автоматизація дозволяє оновлювати дані в режимі реального часу, дозволяючи оперативно створювати фінансові звіти та статистичні дані. Можна швидко проаналізувати фінансові дані та звітувати, що допоможе вчасно прийняти рішення. Автоматизовані системи зменшують ризик помилок під час введення даних і обчислень.

Для забезпечення ефективної діяльності постійний моніторинг витрат за рахунок автоматизації дозволяє визначити можливості економії та підтримувати дотримання бюджетів, надаючи сповіщення та звіти про бюджетні відхилення.

Всі автоматизовані системи потребують безпеки даних. Звісно, автоматизовані системи бухгалтерського обліку часто мають розширені функції безпеки, які захищають фінансові дані від несанкціонованого доступу та злову. Регулярне резервне копіювання гарантує, що дані не будуть втрачені та можуть бути відновлені у разі збою системи.

Отже, автоматизація допомагає забезпечити дотримання податкового законодавства та стандартів бухгалтерського обліку, зберігаючи точні записи та створюючи необхідні звіти, полегшує підготовку до аудиту, зберігаючи організовані та доступні записи. Автоматизація обліку доходів і витрат у прокатному бізнесі призводить до значного покращення ефективності, точності, управління фінансами, безпеки даних, масштабованості та прийняття рішень. Використовуючи передові технології, орендні компанії можуть оптимізувати свою діяльність, зменшити витрати та підвищити прибутковість.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кундря-Висоцька О. П., Москаленко О. В., Сулима О. М. Організація бухгалтерського обліку : навч. посібник. Київ : УБС НБУ, 2015. 336 с.
2. Букало Н. А. Автоматизація обліку в сучасних умовах. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія "Економіка"*. 2013. Вип. 33. Ч. II. С. 56-59.
3. Славкова О. П., Гаркуша С. А. Впровадження автоматизації обліку: вимоги та підхід. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 4. С. 1046-1049. URL: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/219.pdf>.

4. Бучко Н. В. Документальне оформлення послуг прокату: сучасні тенденції. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*: Міжнар. наук. журнал. 2017. Вип. 3-4. С. 30-36.

5. Диха М. В., Полозова В. М., Ворона І. П. Економіка спільного споживання: особливості функціонування та перспективи розвитку. *Науковий вісник ІФНТУНГ. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2022. № 1(25). С. 65-73.

6. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

7. Кукса В. М. Економіка спільного споживання – нова система цінностей і довіри. *Фінансовий простір*. 2018. № 2 (30). С. 71-77.

8. Куценко Н. В. Економічна суть та класифікація предметів прокату як об'єкта обліку та контролю. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки*. 2012. № 3 (61). С. 104-106.

9. Куцик П. О., Грищенко О. В. Облік доходів від прокату майна: організаційні аспекти. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-21>.

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. Документ 929_014, поточна редакція — Редакція від 01.01.2012. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text.

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 38 “Нематеріальні активи”. Документ 929_050, поточна редакція — Редакція від 01.01.2012. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text.

12. Міжнародний стандарт фінансової звітності 16 “Оренда”. Міжнародний стандарт від 30.06.2017 (Чинний). Чинна редакція - 09.11.2023. *LIGA ZAKON*. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU17207>.

13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби” : Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи” : Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 р. № 242. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 “Оренда” : Наказ Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>.

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”: Наказ Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

17. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.

REFERENCES

1. Kundria-Vysots'ka, O. P. Moskalenko, O. V. and Sulyma, O. M. (2015), *Orhanizatsiia bukhgalters'koho obliku : navch. posibnyk*, UBS NBU, Kyiv, 336 s.

2. Bukalo, N. A. (2013), *Avtomatyzatsiia obliku v suchasnykh umovakh, Zbirnyk naukovykh prats' ChDTU. Seriia “Ekonomika”*, Vyp. 33. Ch. II, s. 56-59.

3. Slavkova, O. P. and Harkusha, S. A. (2015), *Vprovadzhennia avtomatyzatsii obliku: vymohy ta pidkhid, Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, vyp. 4, s. 1046-1049, available at: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/219.pdf>.

4. Buchko, N. V. (2017), *Dokumental'ne oformlennia posluh prokatu: suchasni tendentsii, Instytut bukhgalters'koho obliku, kontrol' ta analiz v umovakh hlobalizatsii*: Mizhnar. nauk. zhurnal, vyp. 3-4, s. 30-36.

5. Dykha, M. V. Polozova, V. M. and Vorona, I. P. (2022), *Ekonomika spil'noho spozhyvannia: osoblyvosti funktsionuvannia ta perspektyvy rozvytku, Naukovyy visnyk IFNTUNH. Seriia: Ekonomika ta upravlinnia v naftovij i hazovij promyslovosti.*, № 1(25), s. 65-73.

6. *Instruktsiia pro zastosuvannia Planu rakhunkiv bukhgalters'koho obliku aktyviv, kapitalu, zobov'iazan' i hospodars'kykh operatsij pidpryemstv i orhanizatsij : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.1999 r. № 291. Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.

7. Kuxa, V. M. (2018), *Ekonomika spil'noho spozhyvannia – nova systema tsinnostej i doviry, Fiansovyy prostir*, № 2 (30), s. 71-77.

8. Kutsenko, N. V. (2012), *Ekonomichna sut' ta klasyfikatsiia predmetiv prokatu iak ob'iektu obliku ta kontroliu, Visnyk ZhDTU. Seriia: Ekonomichni nauky.*, № 3 (61), s. 104-106.

9. Kutsyk, P. O. and Hryshenko, O. V. (2023), *Oblik dokhodiv vid prokatu majna: orhanizatsijni aspekty, Ekonomika ta suspil'stvo*, vyp. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-21>.

10. *Mizhnarodnyj standart bukhgalters'koho obliku 16 “Osnovni zasoby”. Dokument 929_014, potochna redaktsiia — Redaktsiia vid 01.01.2012. Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_014#Text.

11. *Mizhnarodnyj standart bukhgalters'koho obliku 38 “Nematerial'ni aktyvy”. Dokument 929_050, potochna redaktsiia — Redaktsiia vid 01.01.2012.*

Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy., available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_050#Text.

12. Mizhnarodnyj standart finansovoi zvitnosti 16 “Orenda”. Mizhnarodnyj standart vid 30.06.2017 (Chynnyj). Chynna redaktsiia - 09.11.2023. *LIGA ZAKON*, available at: <https://ips.ligazakon.net/document/MU17207>.

13. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku 7 “Osnovni zasoby” : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27.04.2000 r. № 92. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>.

14. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku 8 “Nematerial'ni aktyvy” : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 18.10.1999 r. № 242. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.

15. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku 14 “Orenda” : Nakaz Ministerstva

finansiv Ukrainy vid 28.07.2000 r. № 181. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0487-00#Text>.

16. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku 15 “Dokhid”: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 29 lystopada 1999 r. № 290. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>.

17. Plan rakhunkiv bukhhalters'koho obliku aktyviv, kapitalu, zobov'iazan' i hospodars'kykh operatsij pidprijemstv i orhanizatsij : Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.11.1999 r. № 291. *Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy.*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11#Text>.

Стаття надійшла до редакції 29 квітня 2024 року